

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 36621**Nom:** Expressió oral i escrita per a mitjans de comunicació I (en espanyol)**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1334 - Grau en Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1334 - Grau en Periodisme	Llengua	BÀSICA

COORDINACIÓ

PODADERA SOLORZANO ENCARNACION

QUILIS MERIN MERCEDES

RESUM

En la titulació de Grau de Periodisme, l'assignatura *Expressió oral i escrita per als mitjans de comunicació I (en espanyol)* es dirigeix cap a una de les necessitats primordials de formació dels futurs professionals de la comunicació en competències i destreses expressives: l'ús correcte, oral i escrit, de les llengües oficials de la comunitat.

L'assignatura correspon al Mòdul de Formació Bàsica, se situa en la Matèria de Llengua i té un valor de 6 crèdits ECTS. S'imparteix en el primer curs del Grau de Periodisme, en el primer semestre. La matèria de Llengua està orientada cap a l'àmbit de l'expressió oral i escrita i se centra en les produccions relacionades amb l'àmbit de la comunicació periodística en dues assignatures.

En concret, *Expressió oral i escrita per als mitjans de comunicació I (en espanyol)* s'ocuparà de la descripció i aplicació pràctica de l'espanyol estàndard i dels seus criteris de locució i entonació correctes, així com d'una introducció a l'anàlisi lingüística dels textos periodístics. Per a això, es contemplaran les peculiaritats de la llengua oral enfront de l'escrita, les característiques tipològiques dels gèneres periodístics, les fonts d'informació bibliogràfica com a eines per a l'exercici de la professió i la reflexió sobre la llengua espanyola i les seues varietats. La part més extensa correspondrà a l'estudi dels aspectes generals de la llengua

espanyola estàndard fònics, ortogràfics, morfosintàctics i lèxics que afecten el llenguatge dels mitjans de comunicació, així com d'una revisió d'aquests mateixos aspectes en les produccions mediàtiques.

La finalitat d'aquesta assignatura és oferir una formació de base lingüística sobre la llengua espanyola que pugui servir per a la producció i l'anàlisi de textos lingüístics i de produccions orals dins de l'àmbit del llenguatge periodístic.

En aquesta assignatura es posen en pràctica metodologies innovadores relacionades amb el projecte d'innovació docent concedit pel Servei de Formació Permanent i Innovació Educativa de la Universitat de València: LENGUALDAD II. Comunicació igualitària: pràctiques d'escriptura acadèmica en educació superior", que té com a objectiu l'ús d'un llenguatge igualitari en els treballs escrits universitaris (ODS 4 i 5).

CONEXIEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No existeixen requisits previs per a cursar aquesta assignatura, però es parteix d'un nivell de domini i de coneixements lingüístics alt per part de l'estudiantat i s'espera també d'ells i elles una actitud crítica davant els missatges que procedeixen dels diferents mitjans de comunicació.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1334 - Grau en Periodisme

Capacitat i habilitat d'exposar raonadament idees, a partir dels fonaments de la retòrica i de l'argumentació, així com de les tècniques comunicatives aplicades a la persuasió.

Capacitat i habilitat per a buscar, seleccionar, contextualitzar i jerarquitzar qualsevol tipus de font o document (escrit, sonor, visual, etc.) d'utilitat per a l'elaboració i processament d'informació, així com per al seu aprofitament comunicatiu persuasiu o de ficció i entreteniment.

Capacitat i habilitat per a expressar-se amb fluïdesa i eficàcia comunicativa en les llengües pròpies de manera oral i escrita, així com en una tercera llengua (preferentment l'anglès) sabent aprofitar els recursos lingüístics i literaris que siguin més adequats als diferents mitjans de comunicació.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.

Que els estudiants siguin capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El context de comunicació. Gèneres discursius, finalitats i expectatives

Els gèneres discursius orals i escrits. Característiques del llenguatge periodístic. Llenguatge periodístic, llengua estàndard i varietats de la llengua espanyola. Fonts d'informació normativa sobre la llengua: acadèmiques, manuals d'estil, fonts digitals.

2. Criteris generals de l'estàndard oral: característiques fonètiques, morfosintàctiques, lèxiques i fraseològiques

Articulació i pronunciació en espanyol. El gest i la postura en l'expressió oral. Problemes de pronunciació. Principals trets fonètics dialectals. Errors més freqüents. Errors de pronunciació en síl·laba trabada. Errors de pronunciació en hiats i diftongs. Paraules mal pronunciades per canvi d'accent. Paraules admeses per la RAE amb doble pronunciació (<http://www.rae.es>). Entonació. Oralització de textos escrits.

3. Recursos per a la producció i l'anàlisi de textos informatius i argumentatius

Normalització i ortotipografia textual. Signes ortogràfics. Abreviatures, sigles i símbols. ortotipografia i composició d'un text. Accentuació, dièresi i altres qüestions ortogràfiques. L'ortografia en els mitjans de comunicació. Qüestions gramaticals i desviacions freqüents en els mitjans de comunicació escrits.

4. Revisió de produccions mediàtiques

Pautes bàsiques per a la confecció del text. Correcció d'estil, implicació i objectivitat en el text. Revisió del text.

Lèxic i situacions comunicatives. Les veus d'especialitat. Creació lèxica i neologismes (formals, semàntics i préstecs). Increment del vocabulari mitjançant procediments semàntics: la metàfora. Lèxic i ideologia. Eufemismes: manipulació i claredat en el llenguatge. Ambigüitat i redimensió lèxica. Sinonímia i polisèmia. Correcció lèxica: parònims i etimologia popular. Llenguatge igualitari

Aquest pla de continguts es plasmarà en els següents resultats d'aprenentatge:

- Presentar un coneixement profund de la llengua espanyola per a aconseguir expressar-se amb claredat, coherència i correcció oralment i per escrit.
- Aplicar la llengua espanyola com correspon a la responsabilitat lingüística de la professió de periodista.
- Identificar els fonaments teòrics necessaris per a resoldre els dubtes sobre l'ús oral i escrit de la

llengua espanyola.

- Reconèixer les peculiaritats lingüístiques dels mitjans de comunicació. Conèixer la fonètica i la fonologia de l'espanyol per a afrontar i resoldre els dubtes ortològics i ortogràfics.
- Conèixer la morfologia i la sintaxi de l'espanyol per a elaborar missatges correctes i adequats a les diferents situacions comunicatives.
- Comprendre i identificar els mecanismes lèxics que determinen el funcionament de les llengües en general i de l'espanyol en particular.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	4,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	26,00
Preparació de classes	40,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia utilitzada serà sempre activa, amb l'objectiu fonamental de prioritzar l'adquisició de competències mitjançant la instrucció en les capacitats, habilitats i destreses exigides per la professió periodística. Aquesta orientació metodològica respon al compromís amb l'ODS 4 (Educació de qualitat), en tant que fomenta un aprenentatge inclusiu, equitatiu i de qualitat, i amb l'ODS 5 (Igualtat de gènere), en promoure espais de participació igualitària i col·laborativa entre l'alumnat, respectant la diversitat i afavorint la integració.

MD4. Tutories personalitzades i/o grupals:

Tutories programades, personalitzades o acadèmico-formatives concebudes per a fer un seguiment i supervisió de l'aprenentatge de l'assignatura amb la finalitat d'assessorar i orientar, de manera individual o en grup, sobre qüestions relatives a l'àmbit acadèmic i formatiu dels continguts impartits, així com sobre l'organització, realització i seguiment dels treballs assenyalats. Es promou un acompanyament proper que afavorisca l'autonomia de l'alumnat i la seua participació activa en el procés d'aprenentatge, contribuint a una educació centrada en la persona (ODS 4).

MD5. Seminaris i tallers:

Assistència a activitats de caràcter científic o divulgatiu celebrades durant el curs acadèmic. Aquests espais permeten el contacte amb pràctiques professionals i experiències d'innovació, reforçant una formació contínua i crítica, d'acord amb els principis d'una educació transformadora (ODS 4).

MD7. Classes de resolució de problemes i estudis de cas:

El dossier de cada tema, així com les lectures recomanades, estarà disponible a la carpeta de l'Aula Virtual. Al llarg del curs es podrà accedir a tot el material necessari per al correcte desenvolupament de l'assignatura. Com que aquests documents estaran disponibles en suport digital, l'alumnat podrà descarregar-los i imprimir-los des del seu propi ordinador personal. Aquesta plataforma s'anirà enriquint progressivament amb les aportacions de la professora. En qualsevol cas, es proposarà també a l'alumnat que cerque i aporte exemples de textos orals o escrits, extrets dels diferents mitjans de comunicació, on es puguin observar els aspectes que s'estiguen explicant i treballant a classe. Aquesta metodologia participativa afavoreix el desenvolupament del pensament crític, l'alfabetització mediàtica i la igualtat d'oportunitats en l'accés als recursos (ODS 4 i 5).

MD8. Estudi i treball autònom individual:

Realització de treballs individuals dirigits per la professora. Les produccions orals i escrites individuals seran objecte d'avaluació (segons s'especifica a l'apartat corresponent). Es fomenta l'autoregulació de l'aprenentatge, la reflexió crítica i l'autonomia de l'estudiant, aspectes clau d'una educació orientada a la millora contínua i a l'equitat (ODS 4).

MD9. Estudi i treball autònom en grup:

Realització de treballs en grup, de naturalesa cooperativa (entre 4 i 6 persones), dirigits per la professora. Seran objecte d'avaluació (segons s'especifica a l'apartat corresponent). El treball cooperatiu fomenta l'aprenentatge col·laboratiu, la corresponsabilitat i el respecte a la diversitat, en línia amb el desenvolupament de competències socials i ciutadanes (ODS 4 i 5).

MD1. Classes teòriques (magistral o expositives amb presentació de l'alumnat):

La classe magistral manté un paper important, encara que no exclusiu, en l'exposició i transmissió dels coneixements teòrics i dels sabers procedimentals d'aquesta assignatura. Les classes teòriques es prepararan a partir de les referències bibliogràfiques assenyalades com a bàsiques per al desenvolupament de cada tema. Es promourà la participació activa de l'alumnat, així com una representació equitativa en la presa de paraula i el protagonisme acadèmic (ODS 4 i 5).

MD2. Classes pràctiques:

Aquestes sessions es complementaran amb classes pràctiques presencials on s'aplicaran els coneixements teòrics a la producció textual, tant escrita com oral. L'alumnat adquirirà coneixements fonamentals en l'àmbit de la llengua i els seus usos orals i escrits mitjançant un mètode comunicatiu i participatiu, en què la realització de les lectures prèvies i dels exercicis programats serà essencial per a assimilar els coneixements teòrics. Aquest enfocament fomenta una educació de qualitat centrada en la pràctica, la inclusió i la igualtat d'oportunitats per a tot l'alumnat (ODS 4 i 5).

AVALUACIÓ

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell

de Govern el 30 de maig de 2017 (ACGUV 108/2017).

L'avaluació consta de diverses parts diferenciades. Per aprovar l'assignatura és necessari assolir almenys el 50% del total. La composició de la nota final es distribueix de la manera següent:

1. Examen: 45%

2. Continguts teòric-pràctics i resolució de casos i problemes

Activitats pràctiques: 50%

- Expressió escrita: 25%
- Expressió oral: 25%

3. Tutories i valoració d'activitats presencials i virtuals: 5%

Primera convocatòria

Examen (45%)

Prova escrita amb preguntes de desenvolupament de caràcter predominantment pràctic, centrades en els continguts del curs, i resolució de casos relacionats amb l'expressió oral i escrita. Aquesta prova es realitzarà tant en la primera com en la segona convocatòria, amb el mateix valor. És necessari obtindre una nota mínima de 4 sobre 10 per poder fer mitjana amb la resta de qualificacions.

Activitats pràctiques (50%)

Les activitats pràctiques, tant d'expressió escrita com oral, estan programades durant el primer quadrimestre. Són activitats obligatòries i recuperables. La nota obtinguda serà vàlida per a ambdues convocatòries:

Pràctiques d'expressió escrita (25%)

- Activitat 1: Redacció, correcció d'estil i revisió d'una notícia periodística (individual).
- Activitat 2: Detecció, classificació i correcció d'errors en mitjans de comunicació (en grup).

Pràctiques d'expressió oral (25%)

- Activitat 3: Oralització d'un text escrit (notícia periodística).

- Activitat 4: Exposició oral sobre un tema triat d'una llista tancada.

Tutories i valoració d'activitats (5%)

Es valorarà la participació en activitats a l'aula presencial i virtual. Les tutories i activitats realitzades durant el període docent suposaran el 5% de la nota. Aquesta nota també es manté per a ambdues convocatòries.

Segona convocatòria

S'apliquen els mateixos criteris que en la primera convocatòria.

Honestedat acadèmica

L'honestedat intel·lectual és fonamental per garantir l'equitat en l'avaluació. Tots els treballs presentats hauran de ser d'autoria original. No s'admetran treballs elaborats amb col·laboració fraudulenta ni mitjançant l'ús d'eines d'intel·ligència artificial (com ChatGPT o altres), llevat que el seu ús estiga expressament autoritzat pel professorat.

En cas que es detecte plagi, el treball podrà rebre una qualificació de zero i comportar la suspensió de la convocatòria, a més de la possible obertura d'un procediment disciplinari segons la legislació vigent.

A més, es consideraran faltes greus (que poden implicar la suspensió immediata de la convocatòria): copiar o permetre la còpia de treballs entre estudiants; accedir irregularment al contingut d'una prova o examen; alterar o destruir el contingut o els resultats d'una activitat avaluable; i/o suplantar la identitat d'una altra persona en exàmens. Aquestes faltes es comunicaran a la coordinació del Grau.

Els errors formals (ortogràfics, ortotipogràfics, sintàctics o de coherència) seran avaluats quantitativament i podran afectar negativament la qualificació final.

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

Aleza, M. (Coord.). (2013). *Normas y usos correctos en español actual* (2^a ed.). Tirant Humanidades.

Grijelmo, Á. (2022). *El estilo del periodista: consejos lingüísticos, profesionales y éticos para escribir en los medios*. Taurus.

Real Academia Española & Asociación de Academias de la Lengua Española. (2010). *Ortografía de la lengua española*. Espasa Calpe.

Real Academia Española & Asociación de Academias de la Lengua Española. (2018). *Libro de estilo de la lengua española: según la norma panhispánica*. Espasa.

Real Academia Española & Asociación de Academias de la Lengua Española. (2025). *Diccionario panhispánico de dudas* (2ª ed. ampliada y actualizada). Espasa.

Real Academia Española & Asociación de Academias de la Lengua Española. (2025). *Nueva gramática de la lengua española: edición revisada y ampliada* (Vols. 1 i 3). Espasa.

Referències complementàries

Albelda, M., et al. (2022). *Saber hablar* (ed. ampliada y actualizada). Debate i Instituto Cervantes.

Gómez Torrego, L. (2011). *Hablar y escribir correctamente* (Tomo I y II, edición actualizada). Arco-Libros.

Instituto Cervantes. (2011). *Guía práctica de escritura y redacción*. Instituto Cervantes.

Instituto Cervantes. (2018). *El libro del español correcto: Claves para hablar y escribir bien en español*. Instituto Cervantes.

Instituto Cervantes. (2021). *Guía de comunicación no sexista*. Debate i Instituto Cervantes.

Martínez de Sousa, J. (2015). *Diccionario de redacción y estilo* (4ª ed.). Pirámide.

Montolío, E. (Coord.). (2000). *Manual práctico de escritura académica*. Ariel.

Quilis Merín, M., Montañez Mesas, M. P., Albelda, M., & Carcelén Guerrero, A. (2024). *Guía de igual en el lenguaje*. Universitat de València. <https://www.uv.es/igualtat/webnova2014/Lenguaje2024.pdf>

Real Academia Española. (2024). *Guía panhispánica de lenguaje claro y accesible*. Espasa.

Romero Gualda, M. V. (2007). *Lengua española y comunicación* (Ed. rev.; obra original publicada en 2002). Ariel.